

ȘTIRI... INFORMAȚII... EVENIMENTE... (VI)

Bun sosit în calendar și în viața noastră, lună a lui Octombrie! Ștregarii îți spun „coctombrie”, o lună cu multe bunătați coapte... ce vor fi culese din livezi și de prin vii.

Calendarul popular te numește „brumărel”, adică cel care vine cu brumele mici. Meteorologii spun că va fi un octombrie un pic călduros... și nu ne supărăm dacă vei lăsa brumărelele tale fratelui „brumar”, care urmează, noiembrie, așadar!

Astronomii ne bucură cu o veste - lumină: octombrie se află sub stăpânirea Constelației ORION, cea cu 7 stele strălucitoare, vizibilă în emisfera nordică.

Un frumos omagiu îi aduce Geo Bogza - poetul, dedicându-i poemul „Orion”... Cu mare bucurie selectez (doar) două strofe: „Nici-o corabie nu s-a întors vreodată / Din Mările Sudului sau de la Capricorn / Atât de pură și elegantă fregată / Cum se întoarce toamna Orion.... / Octombrie urcă din nou, peste grădini / Înaltele-i catarge, cu vârfuri de platină / Și toată iarna apoi, corabia de lumini / Deasupra lumii uimite se clatină....”.

O altă veste-poveste, tot despre Calendar: 15 octombrie 1582 este prima zi a Calendarului gregorian. Papa Grigore al XIII-lea a creat acest calendar, care pune de acord anul ecleziastic cu anul astronomic. Conform noului sistem de calcul - stilul nou a înlocuit „calendarul iulian” (de stil vechi), iar ziua de 5 octombrie a devenit 15 octombrie 1582.

În România s-a trecut la calendarul gregorian - stil nou în anul 1919, când ziua de 1 aprilie a devenit 14 aprilie (prin Decretul-lege din 5/18 martie 1919).

ORA de iarnă - tot în octombrie vine: la 25 octombrie, ultima duminică a lunii, când ora 4.00 devine ora 3.00 (Gmt+2). România se corelează cu orarul practicat în statele Uniunii Europene la „ora-de-iarnă”... și astfel vom „câștiga” o oră de somn!

MARI EVENIMENTE în istoria ROMÂNIEI

Mihai Viteazul își face intrarea triumfală în Alba Iulia la 21oct./1 noe./1599. În urma victoriei de la Șelimbăr, el devine: „Domn din mila lui Dumnezeu al Țării Românești și al Ardealului”. Domnitorul a organizat Cancelaria, care a emis, pentru prima dată în Transilvania, acte oficiale în limba română, alături de cele în latină și slavă.

Regele Ferdinand I de Hohenzollern-Sigmaringen este încoronat, la Catedrala Reîntregirii de la Alba

Iulia, în 15-17 octombrie 1922, ca rege al tuturor românilor, alături de Maria, ca regină. Coroana regală purtată de primul rege, Carol I, apoi de Regele Ferdinand era realizată din oțelul unui tun, cucerit de la turci în Războiul de Independență de la 1877-1878. I s-au adăugat, în 1922, însemnele Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei
- simbolizând actul unirii tuturor provinciilor istorice românești sub sceptrul aceluiași monarh. De numele regelui Ferdinand se leagă participarea României la primul Război Mondial, din partea Antantei, și Marea Unire de la 1 decembrie 1918.

Ziua de naștere a Reginei Maria - 29 octombrie 1875 - soția regelui Ferdinand I al României, cunoscută sub pseudonimul Carmen Silva, s-a implicat în activitățile Crucii Roșii în războiul de eliberare și întregire națională, a susținut, pe plan extern, interesele și drepturile României, a scris poezii și memorialistică, a fost membră de onoare a Academiei Române.

La 25 octombrie 1921 s-a născut Mihai I de Hohenzollern-Sigmaringen, rege al României între anii: 1927-1930 (sub regență) și 1940-1947. Este membru de onoare al Academiei Române.

ZILE cu semnificație majoră în cultura României

Ziua patrimoniului cultural imaterial în România - la 17 octombrie, sărbătorită din 2013, amintește de Convenția UNESCO - Paris - 2003, și de obligațiile statelor de a proteja patrimoniul cultural imaterial: tradiții, expresii orale, limba ca vector de comunicare, tehnici legate de meșteșuguri tradiționale. România este semnatară Convenției și respectă prevederile ei, protejând și punând în valoare patrimoniul cultural imaterial român.

Ziua Școlii Ardelene - la 11 octombrie, este o sărbătoare publică, marcată prima dată în 2014, instituită prin Lege adoptată de Parlamentul României. Este dedicată omagierii rolului important în cultura română a Școlii Ardelene. La 11 octombrie 1754, episcopul Petru Pavel Aron a emis decretul de înființare, la Blaj, a primelor școli sistematice în limba română.

ROMANIȚA ȘTENȚEL, jurnalist